24. Кароткае іншасказальнае апісанне якога-небудзь прадмета, з’явы, якія трэба пазнаць, адгадаць, называецца … .

А) прымаўка. **Б)** прыказка. **В)** загадка. **Г)** фразеалагізм. **Д)** казка.

---

25. З дадзеных слоў выберыце тыя, што маюць толькі корань і канчатак.

1) горад; 2) сталіца; 3) лётчык; 4) пасадка.

А) усе словы. **Б)** няма такіх слоў. **В)** 1, 2. **Г)** 2, 3. **Д)** 3, 4.

---

26. Дадзены сказ: *Летам дзеці ўжо накупаюцца ў рэчцы* ***колькі ўлезе.***

Якім членам сказа з’яўляецца выдзеленае ўстойлівае спалучэнне?

А) дзейнікам. **Б)** выказнікам. **В)** дапаўненнем.

Г) азначэннем. **Д)** акалічнасцю.

---

27. Дадзены літаратурныя паняцці:

а) эпітэт; б) метафара; в) увасабленне.

Суаднясіце паняцці і іх значэнні: *1) перанясенне ўласцівасцей адной з’явы на другую, чым-небудзь падобную на яе;*

2) мастацкі прыём, калі нежывым ці неадушаўлёным прадметам і з’явам надаюцца ўласцівасці чалавека або жывых істот;

3) мастацкае азначэнне, якое вобразна (жыва, наглядна, паэтычна) характарызуе прадмет, з’яву, чалавека.

А) а-1, б-2, в-3. **Б)** а-2, б-3, в-1. **В)** а-2, б-1, в-3. **Г)** а-3, б-2, в-1. **Д)** а-3, б-1, в-2.

---

28. Якое слова прапушчана ў народных выслоўях?

1) Не лезе ні ў якія … . 2) … пірагамі падпёрты.

3) Добраму госцю … самі адчыняюцца.

А) сцены. **Б)** дзверы. **В)** вокны. **Г)** вароты. **Д)** каморы.

---

29. Вызначце правільна напісаныя зборныя лічэбнікі ў форме творнага склону.

1) абодвума; 2) абодзвума; 3) абедзвюма; 4) абедзвума.

А) 1, 2. **Б)** 1, 3. **В)** 2, 3. **Г)** 2, 4. **Д)** 3, 4.

---

30. Вучні атрымалі заданне прадоўжыць народныя прыкметы па пачатку: *а) Мокры май – …; б) Зоркі высыпалі ў ноч на Купалу – …;*

в) Сакавік з вадой – … .

Дапамажыце падабраць працяг:

1) многа грыбоў будзе; 2) жыта як гай; 3) красавік з травой.

А) а-1, б-2, в-3. **Б)** а-2, б-3, в-1. **В)** а-2, б-1, в-3. **Г)** а-3, б-2, в-1. **Д)** а-3, б-1, в-2.

Арганізатар гульні-конкурсу «Буслік» –
Грамадскае аб’яднанне «Інтэлектуальныя спаборніцтвы «Конкурс»
КОНКУРС

220045, г. Мінск, вул. Яна Чачота, 16 тэл. (017) 375 66 17, 375 36 23
e-mail: info@bakonkurs.by https://bakonkurs.by/ https://конкурс.бел/

Унітарнае прадпрыемства «Выдавецкі цэнтр БА «Конкурс». Заказ 4. Тыраж 19300 экз. Мінск. 2025 г.

Гульня-конкурс па беларускай мове і літаратуры
«БУСЛІК-2025»

Чацвер, 13 лютага 2025 года

- працягласць работы над заданнем 1 гадзіна 15 хвілін;
- на кожнае пытанне маецца толькі адзін правільны адказ;
- на старце ўдзельнік атрымлівае авансам 30 балаў;
- кожны правільны адказ адзначаецца трыма, чатырма ці пяццю баламі; колькасць балаў, якія атрымлівае ўдзельнік, адказваючы на пытанне правільна, вызначаецца складанасцю пытання (10 лягчэйшых пытанняў – па 3 балы, 10 найбольш складаных – па 5 балаў, астатнія 10 – па 4 балы); складанасць пытання вызначаецца па колькасці ўдзельнікаў, якія правільна на яго адказалі;
- за няправільны адказ аднімаецца чвэрць балаў, прадугледжаных за дадзенае пытанне, у той час, як не даўшы адказу, удзельнік захоўвае раней набраныя балы;
- максімальная колькасць балаў, якой ацэньваецца заданне конкурсу, – 150, аднак аўтары задання не прадугледжваюць яго поўнага выканання ўдзельнікамі; у заданне гульні-конкурсу ўключаны пытанні, веды пра якія не прадугледжаны школьнай праграмай;
- карыстацца даведнікамі, падручнікамі, слоўнікамі, іншымі пісьмовымі або друкаванымі матэрыяламі, электроннымі сродкамі інфармацыі і сувязі забараняецца; не дазваляецца таксама абменьвацца інфармацыяй з іншымі ўдзельнікамі і задаваць пытанні настаўніку; ручка, чарнавік, картка і заданне – гэта ўсё, што патрэбна мець удзельніку;
- самастойная і сумленная работа над заданнем – галоўнае патрабаванне арганізатараў да ўдзельнікаў конкурсу;
- пасля заканчэння конкурсу лісток з заданнем і чарнавік удзельнік забірае з сабой і захоўвае іх да падвядзення канчатковых вынікаў;
- вынікі ўдзельнікаў размяшчаюцца на сайце https://bakonkurs.by/ праз 1–2 месяцы пасля правядзення конкурсу.

Заданне для вучняў 5-6 класаў

1. Колькі слоў у скорагаворцы?

Трыццацьтрыбагатырысабралісяўбары.

А) 4. **Б)** 5. **В)** 6. **Г)** 7. **Д)** 8.

---

2. Якія словы маюць адзін склад?

1) агляд; 2) край; 3) бок; 4) хата.

А) усе словы. **Б)** няма такіх слоў. **В)** 1, 2. **Г)** 2, 3. **Д)** 3, 4.

---

3. “Калі ласка, даруйце!” – гавораць, калі … .

А) сустрэнуць сябра. **Б)** заходзяць у свой пакой. **В)** просяць прабачэння.

Г) развітваюцца. **Д)** дзякуюць.

---

4. Вызначце, які сказ па мэце выказвання.

Ой, рэчанька, рэчанька,
Чаму ж ты няпоўная?

А) клічны. **Б)** няклічны. **В)** пытальны. **Г)** апавядальны. **Д)** сцвярджальны.

---

5. Адгадайце загадку.

Ні рук, ні ног не мае, а яблыкі страсае.

А) гром. **Б)** вецер. **В)** холад. **Г)** птушка. **Д)** маланка.

6. Што называецца *“вопраткай”* ствала дрэва?

А) расколіна. **Б)** кара. **В)** лісце. **Г)** галлё. **Д)** гнёзды.

---

7. Выберыце з прапанаваных прыкладаў дыялектныя словы.

1) настоўнік; 2) картопля; 3) смаката; 4) мяшок.

А) усе словы. **Б)** няма такіх слоў. **В)** 1, 2. **Г)** 2, 3. **Д)** 3, 4.

---

8. Дадзены сказы:

1. У пакоі новая мэбля канапа, камода, кніжная шафа.

2. Лугі, палі, выганы – усё было заліта вадой у канцы сакавіка.

3. Усё абуджала цудоўны настрой: сонца, яснае неба, шчабятанне птушак.

У якім сказе няправільна пастаўлены знакі прыпынку?

А) ва ўсіх сказах. **Б)** няма такога сказа. **В)** у 1. **Г)** у 2. **Д)** у 3.

---

9. У якіх словах з дадзеных на месцы пропуску напішаце прыстаўны зычны ***в***?

1) ..узел; 2) ..окны; 3) ..осень; 4) ..угал.

А) ва ўсіх словах. **Б)** няма такіх слоў. **В)** 1, 2. **Г)** 2, 3. **Д)** 3, 4.

---

10. Колькі дзеясловаў у вершаваных радках з твора Якуба Коласа?

Лядок закашляў, заіскрыўся, *Ляцяць крупінкі ледзяныя,*
На срэбра-друзачкі пабіўся; *Бы ўлетку пырскі дажджавыя…*

А) 1. **Б)** 2. **В)** 3. **Г)** 4. **Д)** 5.

---

11. Вызначце правільна напісаныя словы.

1) коляр; 2) сувязь; 3) пояс; 4) балярына.

А) усе словы. **Б)** 1, 2. **В)** 1, 3. **Г)** 2, 3. **Д)** 2, 4.

---

12. У народзе гавораць, што гэта насякомае “спявае” крыламі, а “слухае” нагамі. Хто гэта?

А) вусень. **Б)** цвыркун. **В)** матыль. **Г)** жук. **Д)** мурашка.

---

13. У якіх словах з прапанаваных ёсць **[л’]**?

1) сталь; 2) стол; 3) лён; 4) святло.

А) ва ўсіх словах. **Б)** у 1, 2. **В)** у 1, 3. **Г)** у 2, 3. **Д)** у 2, 4.

---

14. Як правільна напісаць па-беларуску адпаведнік рускага слова *крошить*?

А) крашыць. **Б)** крышыць. **В)** крашыть. **Г)** крышыть. **Д)** крэшыць.

---

15. Дадзены сказ: *На ўсходзе пачало падымацца* ***сонца****.*

Якім членам сказа з’яўляецца выдзеленае слова?

А) дзейнікам. **Б)** выказнікам. **В)** дапаўненнем.
Г) азначэннем. **Д)** акалічнасцю.

---

16. Вызначце словы з нулявым канчаткам.

1) зазвінець; 2) зацемна; 3) урок; 4) радасць.

А) усе словы. **Б)** няма такіх слоў. **В)** 1, 2. **Г)** 2, 3. **Д)** 3, 4.

---

17. У якіх словах з дадзеных на месцы пропуску напішаце літару **е**?

1) с..р’ёзны; 2) св..тлы; 3) цв..рды; 4) тал..нт.

А) ва ўсіх словах. **Б)** 1, 2. **В)** 1, 3. **Г)** 2, 3. **Д)** 2, 4.

---

18. Вызначце з прапанаваных слова, у сярэдзіне якога адбываецца аглушэнне зычнага перад наступным зычным.

1) лыжка; 2) лыжня; 3) мышка.

А) усе словы. **Б)** няма такога слова. **В)** 1. **Г)** 2. **Д)** 3.

---

19. У якіх словах на месцы пропуску напішаце змякчальны мяккі знак (**ь**)?

1) раз..ба; 2) барэл..еф; 3) дзец..мі; 4) галл..ё.

А) ва ўсіх словах. **Б)** няма такіх слоў. **В)** 1, 3. **Г)** 2, 3. **Д)** 2, 4.

---

20. Вызначце з прапанаваных словы, у якіх можна пераставіць літары і атрымаюцца новыя словы.

1) сіла; 2) мара; 3) мэта.

А) усе словы. **Б)** няма такіх слоў. **В)** 1, 2. **Г)** 1, 3. **Д)** 2, 3.

---

21. Словы *весела – радасна* з’яўляюцца … .

А) сінонімамі. **Б)** антонімамі. **В)** паронімамі. **Г)** амонімамі. **Д)** амафонамі.

---

22. Вызначце з прапанаваных сказы са звароткам.

1. Мой родны кут, ты найпрыгажэйшы ў свеце!

2. Беражыце, дзеці, прыроду, яна наша багацце.

3. Родныя краявіды, блакітнае неба, яркае сонца – усё знайшло адлюстраванне на карціне.

А) усе сказы. **Б)** няма такіх сказаў. **В)** 1, 2. **Г)** 1, 3. **Д)** 2, 3.

---

23. Якія з прапанаваных назоўнікі ў форме адзіночнага ліку роднага склону маюць канчатак ***-у(-ю)***?

1) рубель; 2) алфавіт; 3) спакой; 4) перапіс.

А) усе назоўнікі. **Б)** няма такіх назоўнікаў. **В)** 1, 2. **Г)** 2, 3. **Д)** 3, 4.